

Az Erdészeti Lapok 2000. február 8-i szerkesztőbizottsági ülése

Témák:

Az OEE Titkárság (irodák és a tancsterem) esetleges költözése a könyvtárral együtt a leendő Budakeszi úti erdészeti információs központba.

Az SZB egyhangú állásfoglalása: a feltételek és körülmények jelenlegi szintű ismerete mellett a Fő utcai elhelyezésünket nem szabad feladni, azaz egyelőre nem javasoljuk a Titkárság költözését.

Beszámoló az „Erdészek a magyar nyelvért” mozgalomról: a kiadásra tervezett könyv szerkesztése befejeződött, a kiadókkal folynak a tárgyalások. A könyv kiadását 2000 májusára tervezük az összegyűlt több, mint 1 600 000 Ft felhasználásával.

Az új arculatú (tördelés, papír- és fényképminőség, rovatok megszüntetése stb.) januári lapszám elemzése.

A rendelkezésre álló cikkek elemzése (nincs tudományos cikk, kevés a rövid tanulmány, de van néhány igen terjedelmes írás, a hírek-tudósítások-tájékoztatások túltengenek, a magazin jelleg erősödött). Több jelentős témában felkérésre készülünk (gazdaságpolitika, laptermékek és az alapanyag-termelés, állami erdők jövője).

Az SZB titkos szavazással összeállította kitüntetési javaslatát a „Bedő Albert” és „Kaán Károly” Emlékéremre.

Összeállította:

Dr. Szikra Dezső
az EL SZB elnöke

Szakosztályi ülések

Az Oktatási Szakosztály március 8-án tartotta ezévi első összejövetelét. A rendezvény első programjaként *dr. Horváth Jenő* egyetemi tanár (Nyugat-Magyarországi Egyetem, Matematikai Intézet) tartott előadást „Egyetemi és középiskolai követelményszintek összehangolása a továbbtanulás elősegítése és a lemorzsolódás csökkentése érdekében” címmel.

Az előadás után az előadó és a jelenlévő középiskolai matematika tanárok megvitatták, milyen nehézségei és fejlesztési lehetőségei vannak a matematika oktatásának az erdészeti középfokú iskolákban és az egyetemen.

A rendezvény második részében a szakiskolák vezetői folytattak tapasztalatcserét az iskolákat aktuálisan érintő kérdésekben. Egyeztettek tantervi kérdésekben, megvitatták az iskolák számára kötelezően előírt eszközjegyzék tartalmát, és megállapodtak abban, hogy közösen készítenek az oktatás eredményét mérő dolgozatokat.

Az Oktatási Szakosztály legközelebbi összejövetelét a kerettantervek tavaszra megjelenéséhez kapcsolta, amely után az iskolák egyeztetik tantervi elképzeléseiket.

Dr. Folcz Tóbiás

*

Az Erdőfeltárási Szakosztály 2000. február 3-án 17 fő részvételével ülésezett Budapesten az Egyesület klubtermében. A szakosztályülés kezdetén a résztvevők kegyelettel emlékeztek meg a közelmúltban elhunyt *Nyirádi Lajosról*, aki a szakosztály első elnöke volt 1955–1958 között, vala-

mint *Cornides Györgyről*, aki a szakosztály alapítói közé tartozik. A szakosztály tagjai ezután *Ormos Balázs* főtitkártól kaptak tájékoztatást az Egyesület törekvéseiről és az elért eredményekről. Az 1999. évi beszámoló és a 2000. évi munkaterv megvitatása után javaslatok hangzottak el egyesületi kitüntetésekre. Az ülésen résztvevők megállapodtak abban, hogy a kitüntetési javaslatokat az őszi szakosztályülésen vitatják meg és készítik elő, valamint minden évben emléklapot adnak át az erdőfeltárási jelentős szerepet játszó kollegának. Ezt követően a résztvevők megvitatták az előterjesztett Erdőfeltárási szakmémóri-mémöktovábbképző tanfolyam tematikáját. A szakosztály egyhangúan megállapította, hogy a továbbképzésre nagy szükség van. Támogatandónak tartják a modul rendszerű felépítést, ami lehetővé teszi a rugalmas alkalmazkodást az igényekhez és az érdeklődési körhöz. A szakosztály ajánlja az Egyesület vezetésének, hogy a mémöktovábbképző indítását támogassa. A szakosztályülés végén a jelenlévők *Boa Sándort* köszöntötték abból az alkalmából, hogy második unokája, *Boglárka* megszületett.

Dr. Kosztka Miklós

*

Az Erdőművelési Szakosztály az erdőnevelés kérdését tudományos szempontból vizsgálta, erről hallgattunk meg öt előadást az MTA székházában. Ennek folytatásaként 2000. január 25-én a gyakorlati élet egy-egy jeles képviselője számolt be tapasztalatairól, javaslatairól.

Dr. Papp Tivadar a nevelővágások elméletének és gyakorlatának újraértelmezését vetette fel az állományok magzókórától kezdve. Javasolja az erdőtümbben gondolkozó, nem egyenletes állomány-szerkezetre törekvő készletgondozó erdőgazdálkodásra való áttérést, melyből idővel száraló erdőkép alakulna ki a természetvédelmi területeken.

Siffer Sándor erdőtervező végigkísérte az erdőnevelési folyamat tervezését, s elmondta azt a véleményét, hogy a természetközeli erdőgazdálkodás tervezése a jelenlegi keretek közt sem lehetetlen. *Greguss László Géza* erdőfelügyelő a felületesi munka feszültségeit sorolta fel a gyorsan növő fafajok nevelővágásainak ellenőrzése, szakszerűségének biztosítása terén.

Kondor István előadásában jelezte, hogy a bevezető előadásban felvázolt megoldást csak részben fogadja el. A legnagyobb gondnak a természetközeli erdőgazdálkodás megvalósításában a szakképzetlen fizikai munkaerőt, igazgatási oldalról a túlterheltséget és az egyértelműség hiányát (tervezésben, szabályozásban) tartja.

Az előadásokat élénk vita követte, ahol a természetközeli erdőgazdálkodással egyetértők és ellenzők egyaránt elmondták véleményüket. *Varga Szabolcs* a helyes szakkifejezés használatra hívta fel a figyelmet: az erdő természetserű, de a gazdálkodás természetközeli; a készletgondozó fahasználat a gyérítési korú erdőkben végezhető fakitermelés, de a készletgondozó erdőgazdálkodás egy ökológikus gazdálkodási elv. Hangsúlyozta: nem keverendő össze a száralóvágás és a csoportos felújítógázás. *Bagaméry Gáspár* jelezte, hogy a sík vidéki nevelővágások gondjai egészen mások: későn hajtják azokat végre. S a kevés nemes nyár klón is hamarosan egészségügyi gondot okozhat. *Bartha Pál* szerint a természetközeli erdőgazdálkodás határait az ökológiai és ökonómia szempontok jelölik ki. *Varga Béla* természetközeli gazdálkodást erősítő véleménye mellett a PRO SILVA alapszabályának magyar kiadásával ajándékozta meg a szakosztály tagjait. *Somogyi Zoltán* a „természetorientált” kifejezés használatát jobbnak tartja. Arra a kérdésre, hogy miért van szükség a természetorientált erdőgazdálkodásra, az volt többek közt az egyszerű válasza: „...mert a természet jobban tudja...” Még ezeken túl is sok hozzászólás hangzott el a zöld könyvek újra kiadásától (*Rédei Károly*) a kerületvezetők helyenkénti túlterheltségéig, mely a nevelővágások jelölésére is kihat (*Folcz Tóbiás*). A téma nem le-

zárható, de az egyesületi ügyek megtárgyalása miatt abba kellett hagyni.

Bús Mária

*

Az OEE Táj- és Környezetfejlesztési Szakosztálya 1999. december 14-én a Magyarországi Zöldkereszt Egyesülettel közösen tartotta szakosztályülését a Környezetgazdálkodási Intézet Szófia úti székházában. Az ülés keretében tájékoztatást kaptak a résztvevők a Zöldkereszt és az Intézet tevékenységéről, a továbbiakban előadások hangzottak el:

– „A szelektív hulladékgyűjtés társadalmi támogatásáról” *Kassai Jenőné* szakértő és

– „A tájrendezés, illetve a vidékfejlesztés összefüggéseiről” *dr. Csemez Attila* egyetemi docens előadásában, amelyek után bemutatásra került a könyvtár, amelyet igénybe vehetnek a környezet- és természetvédelemmel foglalkozók.

Az előadásokat követő véleménycsere igen hasznosnak és tanulságosnak minősült, amelyekből a következők kiemelhetők:

• A hulladékok kezelésében a szelektív hulladékgyűjtés hozhat olyan áttörést, amikortól a különféle hasznosítási eljárások gazdaságossá is tehetők, növelve az érdekérvényesítő képességet, és nem a zöldfelületek szennyeződnek különösen a gyűjtő- és lerakóhelyek környékén.

• Az előző témában felmerült problémák megoldásában a környezet-tudatosságot és a kulturált viselkedést fokozottan befolyásolja a rendezett környezet. A tájrendezés és tervezés ezen a téren az eddigieken túlmenő jelentőségű azáltal, hogy a művelhető és a zöldövezetekre alkalmas téregységeket rendszerbe foglalva kijelöli azokat a helyeket, ahol a különböző szolgáltatások – pl. hulladéklerakók stb. – megfelelő „zöld zónákkal” lehatárolva elhelyezhetők.

• A tájtervezés és értékelés a funkcionális beosztás kialakításán túl igen jelentős abban a tekintetben, hogy az erdősítési lehetőségek mellett a táj esztétikai alakítására irányuló ajánlások és hatáselemzések is készülnek. A tájrendezési új irányzatok pedig igen sok hasznosítási és berendezési alternatívát vonultatnak fel, amelyek nélkül az úgynevezett vidékfejlesztési programok eredményessége csökken, és az EU-s támogatás feltételeinek hiányossága miatt az e téren adódó támogatások kihasználatlanok maradnak.

Az összevont szakosztályülés eredményességéhez járult az, hogy e szakmai közösség szélesítette a kapcsolatát más szakterület „munkásaival”, ugyanakkor olyan „kitekintésre” is alkalom adódott,

melynek révén érzékelhetők azok a tájhasználatot is befolyásoló problémák, amelyek megoldásába az erdészet a maga adottságait nyilvánvalóbban bekapcsolhatja.

Dr. Tarjáné–Dr. S. Nagy

*

Az *Egyesület Erdők a Közjőért*, illetve a *Táj- és Környezetfejlesztési Szakosztályok* 2000. február 10-én tartották közös szakosztályülésüket. A millenniumi szellemiség jegyében első napirendként az Országházban megtekintették a Szent Koronát.

A napirendek további részei az Erdért klubtermében folytatódtak, amelynek keretében előadások hangzottak el az erdészeti ágazatot is érintő közgazdasági irányzatokról. Az előadások előtt *Baranyai Katalin* szakosztály-titkár *Dobó István* szakosztály-elnök üdvözlését tolmácsolta elfoglaltsága miatti kimentését bejelentve.

Ezt követően *dr. S. Nagy László* szakosztály-elnök köszöntötte és bemutatta a Közgazdaságtudományi Egyetem Környezet-gazdaságtani és Technológiai Tanszékének munkatársait. Vázolta, hogy az előadások olyan kapcsolati pontokat tárhatnak fel, amelyek irányt mutathatnak az erdők szolgáltatásai értékmeghatározásának folytatásához, együttműködési lehetőségek hasznosításához és az erdő értékrendjének hatékonyabb érzékeltetéséhez:

Kocsis Tamás közgazdász: „A klasszikus (hagyományos) közgazdaságtan, a környezet-gazdaságtan és az ökológiai közgazdaságtan kialakulásáról, viszonyáról”

Marjainé Szerényi Zsuzsa adjunktus: „A természeti erőforrások és az erdő szolgáltatásai értékének közgazdaságtani megközelítéséről”

Dabóczi Kálmán közgazdász: „Az egyetemen alakult ‘Altern’-csoport alapításának okairól, céljairól”

Az előadások visszaigazolták indokoltságát azoknak a kezdeményezéseknek, amelyek az erdő immateriális értékelésére az ágazatnál is elindultak. Az alkalmazott megközelítések eltérőek ugyan, de céljaikban közel azonosak. Az elhangzott ráirányították a figyelmet az eddigi „műhelymódszerek” közös elemeire, amelyek – a környezet-gazdaságtani irányzatokba történő beillesztéséhez – gyakorlatiasabbá formálásához az együttműködés kölcsönösen hasznossá tehető. Az előadásokból kiemelhető és közreadásra érdemes gondolatok:

• Az előadó vázolta, hogy az első köz-

gazdász specialista valójában Ricardó volt, aki a *klasszikus közgazdasági elmélet* filozófiai irányzatait leegyszerűsítve a gyakorlati gazdasági problémákra irányította a figyelmet. Arra, amely *rendelkezik a termelésre, árakra, energia- és anyagáramlásra vonatkozó elképzeléssel.*

• A jelenben már egymás mellett élő irányzatok alakultak a környezet-gazdaságtan, illetve az ökológiai közgazdaságtan rendszerszemléletben, ahol a gazdaság (társadalom) és a bioszféra rendszerének egymáshoz viszonyított elhelyezkedése is irányadó, ahol a környezetvédelem arányos szerepet kap:

• Amíg a *környezet-gazdaságtan* szertart a természetet a gazdasági szféra része, ezért a gazdaság környezetre tett hatását pénzben (erőforrás értékeléssel) próbálja kifejezni,

• addig az *ökológiai közgazdaságtan* a teljes bioszféra összesítője. A gazdaság-természet kapcsolatát természetes mértékegységben kívánja megragadni és értékelésében az energiaáramlás-elemzést részesíti előnyben. Tehát a megközelítési mód egészlítő (holisztikus) szemléletű, ahol az ember által létrehozott tőke és a természeti tőke inkább kiegészítő viszonylatú és meghatározóan hosszú távlatú.

• A 2. előadás a *környezet-gazdaságtan* aktualizálható lehetőségei szerint az emberszempontrú természeti erőforrás-értékelés módszereiről adott áttekintést. Az előadásban vázolta a költségoldali, az emberi preferenciák szerinti módszerek eszközeit, irányait. Az erdő szolgáltatásai értékelésére irányulóan változatokat ismertetett. Megállapítja továbbá, hogy ezek a kezdeményezések útkeresés jellegűek, de szükségyszerűek a túlzott pénzorientációhoz való illeszkedés miatt, ugyanakkor hasonló alternatívákkal lehet a környezeti hatásokat és az elvárható preferenciákat értékelhetővé tenni.

• A 3. előadás érzékeltette azokat a döbbenetes globális és társadalmi ellentmondásokat, amelyeket a liberalizáció okozott a jövedelem polarizáltságában (3 milliárd ember kevesebb, mint 2 dollárból él), a gazdasági hatalom társadalmi kontrolljának csökkenésében, a szolidaritás hiányában, amelyek szinte kezelhetlenné kezdenek válni, és fokozódásának kivédésére, hatásának csökkentésére közgazdasági alapú alternatívákat kell keresni.

A megalakult „Altern”-csoportnak az a célja, hogy a közgazdasági elméletet és gyakorlatot alternatív szempontok szerint vizsgálja. A jelentkező problémák megoldására többféle javaslatot kínáljon, ame-

lyek alapján a kulturális és morális hagyományok fontosságát érzékeltesse, a köztűkettős (anyagis és szellemi) vetületének hangsúlyozását pedig az egész emberhez tartozónak tekintse. Úgy vélik, hogy az ilyen kihívásokra közgazdasági vonatkozásban is fel kell készülni, hogy a reálgazdasági eseményekhez jobban igazodva, rendszerszemlélettel olyan alternatívák kerüljenek mérlegelésre, amelyek a személyes, hosszú távú érdekek feltételeinek szerepét sem mellőzik a pénzügyi érdekevényesítésben és a világgazdasági folyamatban való tisztánlátás előmozdítására.

A csoport munkájáról az általuk szerkesztett „Kovács” c., negyedévenként megjelenő kiadványban adnak tájékoztatást az érdeklődők számára, amelyben helyt adnak minden olyan tanulmánynak, módszerismertetésnek, amennyiben azok elősegítik a tudományos eredmények gyakorlati átültetését a gazdasági elemzések világába is.

Az előadások után véleménycsere alakult ki megállapítva, hogy hasonló közös rendezvény mindkét fél számára a jövőben is hasznossá tehető.

A következőkben a szakosztályok megtárgyalták az éves munkaterveiket, illetve a szakmai kitüntetésre ajánlott személyekre szóló előterjesztéseket, amelyekben határozatot hoztak. Ezek után az ülést az elnök befejezettnek nyilvánította.

Baranyi K.–Dr. S. Nagy L.

Az OEE Győr-Moson-Sopron megyei Magánerdő Gazdálkodási és Környezetvédő Helyi Csoportja nagysikerű „magánerdő-gazdálkodási nyílt szakmai napot” rendezett Bolla Sándor titkár kiemelkedően jó szervezésében Győrött, 2000. február 8-án.

Nagy létszámban voltak jelen OEE-tagok is, mind a saját, mind a másik győri HCS-ből, de néhányan a soproniból is. A több, mint 250 fős résztvevői létszám túlnyomó többségét azonban a magánerdő-tulajdonosok, erdőgazdálkodók és más, az ügy iránt érdeklődők tették ki. Az előadások aktualitása és gyakorlatiassága, a minden előadást követő kérdésfelvetési, problémafelvetési lehetőség és a konkrét válaszok a jelenlévők elismerését váltották ki.

Az elhangzott témák és előadók:

- A 2000. évi agrártámogatások, kiemelten a magánerdőkre vonatkozóan. Előadó: Modok Jenő, a megyei Agrárkamara titkára

- A magánerdő-gazdálkodás országos és regionális helyzete, a különbségek és azonosságok jellemzése, Gy-M-S

Bolla Sándor tájékoztatóját tartja

megyei adatok és sajátosságok. Előadó: dr. Péti Miklós alelnök

- Az erdésztechnikusok tevékenysége, helyzetük és lehetőségeik a magánerdőkben. Előadó: Répászky Miklós alelnök

- Az OEE hosszútávú célkitűzései, 2000. évi tevékenysége, tagságának szervezése. Előadó: Ormos Balázs főtitkár (Eredményes „tagtoborozás” is történt!)

- Az erdészeti üzemterv szükségessége és alkalmazása magánerdőkben. Előadó: Szkalák Gyula igazgató, ÁESZ Szombathelyi Igazgatósága

- Az erdőfelügyelet, mint szakhatóság éves kapcsolata a magánerdő-gazdálkodókkal. Előadó: Bonczó Kálmán igazgatóhelyettes, ÁESZ Szombathelyi Igazgatósága

- A földingatlanok 2000. évi általános mezőgazdasági összeírásának a magánerdőkre vonatkozó részét ismertette Gunyhó Nándor, a KSH megyei igazgatóságának osztályvezetője; a MEGOSZ tevékenységéről adott áttekinthető tájékoztatást Telegdy Pál elnök, ismertette az „Erdőgazda” c. lapjukat is; végül az 1999-es, a magánerdő-gazdálkodásra vonatkozó adózási szabályokat ismertette Kiss Józsefné, a megyei TESZÖV titkára.

Rendkívüli érdeklődéssel és elismeréssel fogadták a résztvevők a HCS titkára által szerkesztett, az Agrárkamara költségviselésében kinyomtatott „zöld könyvecskét” – ott helyben azonnal „elfogyott” mind a 120 példány, és az utánnnyomások példányok postai megküldéséhez is feliratkozott további mintegy 50 fő! –, amely 56 oldalnyi terjedelemben a „Magánerdő-gazdálkodás

– 2000. Segédlet-gyűjtemény erdőgazdálkodóknak” címet viseli. Ez nemcsak az Erdőtörvénynek a magánerdő-gazdálkodásra vonatkozó részeit ismerteti (egységes szerkezetben a végrehajtási rendelettel), hanem tartalmazza az egyéni és a társult magánerdő-gazdálkodás ma hatályos valamennyi nyomtatványának másolatát is, továbbá az erdőfelügyelet hatósági tevékenységének minden megyei adatát (felügyelői körzetek községhatár-listával, címek, telefonok stb.), az ÁESZ Szombathelyi Igazgatósága szolgáltatási tevékenységeit is. Végül adótanácsadással zárul.

A nyílt szakmai nap – évsorrendben immár a negyedik – résztvevői a szünetekben és a rendezvény befejezése után saját konkrét ügyeikhez is kaphattak konkrét eligazítást, felvilágosítást mind szakmai, mind adóügyekben.

A HCS rendezvénye jól szolgálta a magánerdő-gazdálkodáshoz és az erdőtulajdon működtetéséhez szükséges tájékoztatást, (tovább)képzést, az aktuális ismeretanyag széleskörű átadását. A nagy részvétel a korábbi évek hasonló rendezvényeiről a magánerdő-tulajdonosok körében elterjedt jó híreknek, ill. tapasztalatoknak, továbbá a komoly média-előkészítésnek és híradásoknak tudható be. Most is többen hangoztatták, hogy a HCS egy év múlva is szervezzen hasonló nyílt szakmai napot.

Répászky Miklós

MÁTRAY

ÉS

TÁRSA

*földmérés –
erdész
szemlélettel,
erdészeti
úttervezés*

06-20-924-4625